

18.04.2019

LIKENNELIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA
ESITYSLISTA
9 - 2019

KOKOUSKUTSU

Kokousaika   **Torstai 18.04.2019 klo 8:15**
Kokouspaikka   **Toinen linja 7, 5. krs. nh. Kisko**
Käsitellään   **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

18.04.2019

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan kokousajat vuonna 2019	2
3 Liikenneliikelaitoksen hallinnon rakenteesta päättäminen	4
4 Securitas Oy:n hankintaoikaisuvaatimus HKL:n järjestyksenvälvonta- ja vartiointipalveluiden hankinnasta	5
5 Informaation Kalasataman raitiotien toteutuksen valmistelusta	11
6 M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen tilaaminen	13
7 Raide-Jokerin allianssisopimuksen muuttaminen / Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen	19
8 Metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjausten ja Vallilan varikon vesikaton korjauksen urakoiden tilaaminen	24
9 Telakkakatu-Eiranranta raitiotien rakentamista ja ratasähköitä koskevat hankesuunnitelmat	28
10 Informaation Herttoniemen metroaseman peruskorjaushankkeen valmistelusta	34
11 Kaupungin sisäisen lainan nostaminen	36
12 HKL:n työterveyspalveluiden hankkiminen	39
13 Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat	40
14 Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen	42

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet ja sekä varatarkastajiksi jäsenet ja .

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.04.2019

2

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan kokousajat vuonna 2019

HEL 2018-010521 T 00 00 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää pitää varsinaiset kokouksensa syyskaudella 2019 kello 8:15 alkaen seuraavasti:

- 22.8.
- 19.9.
- 17.10.
- 21.11
- 12.12. (klo 16:00 alkaen)

Esittelijän perustelut

Johtokunta päättää varsinaisista kokouksistaan kutakin kalenterivuotta varten erikseen ja kokoontuu ylimääräisiin kokouksiinsa puheenjohtajan kutsusta.

Varsinaisten kokousten lisäksi johtokunta pitää iltakoulukokouksia, jotka alustavan suunnitelman mukaan pidettäisiin syyskaudella 2019 klo 16:00 alkaen seuraavasti:

- 12.9.
- 10.10.
- 7.11.
- 4.12.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Johtokunnan jäsenet ja varajäsenet

18.04.2019

Asia/2

Toimitusjohtaja
Yksiköiden johtajat
Yksiköiden sihteerit
Postikeskus
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.11.2018 § 150

HEL 2018-010521 T 00 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti pitää varsinaiset kokouksensa kevätkaudella 2019 kello 8:15 alkaen seuraavasti:

- 17.1.
- 21.2.
- 21.3.
- 18.4.
- 16.5.
- 13.6.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

18.04.2019

Asia/3

3

Liikenneliikelaitoksen hallinnon rakenteesta päättäminen

HEL 2019-003586 T 00 01 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Liikenneliikelaitoksen (HKL) hallinnon rakenteen uudistaminen on tämän hetken käsityksen mukaan tulossa johtokunnan päätettäväksi kokoukseen 2.5.2019. Tavoitteena on uuden hallinnon rakenteen käyttöönotto kesäkuun alussa. Uudistuksen keskeisin tavoite on vahvistaa talous- ja henkilöstöasioiden johtamista, jotka on arvioitu HKL:n tulevaisuuden menestyksen kannalta keskeisimmiksi osa-alueiksi. Asiaa on käsitelty kevään aikana johtokunnassa informaatioasioissa useaan otteeseen. Parhaillaan on meneillään asiaan liittyvä YT-menettely. Johtokunnalle annetaan kokouksessa informaatio valmistelun etenemisestä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

4

Securitas Oy:n hankintaoikaisuvaatimus HKL:n järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalveluiden hankinnasta

HEL 2019-001648 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää esityksessä mainituilla perusteilla hylätä Securitas Oy:n (jäljempänä Securitas) hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan päätöstä 21.2.2019 (36 §) Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (jäljempänä HKL tai Hankintayksikkö) järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalveluiden hankinnasta (hankinnan osa 1).

Esittelijän perustelut

Oikaistavaksi vaadittu päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta on 21.2.2019 (36 §) päättänyt oikeuttaa HKL:n tekemään hankintasopimuksen HKL:n toiminta-alueen järjestyksenvalvonnan hankinnasta tarjousten vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Palmia Oy:n kanssa sopimuskaudeksi 1.11.2019 – 31.10.2023 hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin niin, että sopimuskaudella hankittavien järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalvelujen kokonaishinta on yhteensä enintään 28.800.000 euroa (alv 0 %). Edellä mainittu päätös on koskenut hankinnan osaa 1.

Lisäksi johtokunta on päättänyt oikeuttaa HKL:n tekemään sopimuksen HKL:n kiinteistöjen vartiointinista tarjousten vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Avarn Security Oy:n kanssa sopimuskaudeksi 1.11.2019 – 31.10.2023 hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin siten, että sopimuskaudella hankittavien vartiointipalvelujen kokonaishintapahinta on yhteensä enintään 576.000 euroa (alv 0 %). Edellä mainittu päätös on koskenut hankinnan osaa 2.

Lisäksi johtokunta on päättänyt oikeuttaa HKL:n jatkamaan molempia edellä mainittuja sopimuksia enintään kahden (2) vuoden optiokauden ajan aina yksi (1) vuosi kerrallaan.

Hankinta perustui HKL:n tarjouskilpailuun 38H18. Asianosaisia koskeva päätös on annettu tiedoksi 27.2.2019. Siten valitusaika on päättynyt 13.3.2019.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Lain vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) 123 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin sovelletaan vastaavasti, mitä hankintaoikaisusta laissa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee. Päätös edellä mainittuine asiakirjoinaan annetaan tiedoksi käyttäen ehdokkaan ja tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa. Käytettäessä sähköistä yhteystietoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on viestin vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa hankintayksikön on merkittävä viestiinsä erikseen tieto viestin lähettämispäivästä.

Päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje voidaan antaa tiedoksi myös postitse kirjeenä siten kuin hallintolaissa säädetään. Ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoinaan tiedon seitsemäntenä päivänä niiden lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Securitas on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen koskien HKL:n johtokunnan 21.2.2019 tekemää päätöstä 36 § HKL:n järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalveluiden hankinnasta (hankinnan osa 1). Selvyden vuoksi todetaan, että Securitaksen hankintaoikaisuvaatimus koskee ai-

18.04.2019

noastaan hankinnan osaa 1. Hankintapäätös on annettu Securitakselle tiedoksi sähköisesti 27.2.2019.

Securitaksen hankintaoikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 13.3.2019, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty hankintalain mukaisessa määräajassa. Valituksenalainen päätös (liite 1) ja hankintaoikaisuvaatimus (liite 2) ovat esityslistan liitteinä.

Securitaksen hankintaoikaisuvaatimus

Securitas on hankintaoikaisuvaatimuksessa pyytänyt, että hankintayksikkö korjaa virheellisen menettelynsä hankintalainsäädännön ja tarjouspyynnön mukaisesti (1) hylkäämällä Palmia Oy:n tarjouksen poikkeuksellisen alhaisena sekä (2) suorittamalla tarjousvertailun uudestaan Avarn Security Oy:n ja Securitas Oy:n välillä. Securitaksen perustelut hankintaoikaisuvaatimukselleen ilmenevät liitteestä.

Lisäksi Securitas on perustellut hankintaoikaisuvaatimustaan sillä, että hankintalainsäädännön mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista ja kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Edelleen Securitas on todennut, että hankintayksikkö ei ole näin toiminut ja näin ollen se on tällä toiminnalla laiminlyönyt lakisääteisen velvoitteensa sekä päättänyt suorittamaan hankinnan, joka ei ole sen omien etujenkaan mukainen. Edelleen Securitas katsoo, että hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva hankintapäätös ei ole tarjouspyynnön mukainen, eikä se ole kohdellut tarjoajia tasapuolisesti.

Sovellettavat oikeusohjeet / poikkeuksellisen alhainen tarjous

Asiassa sovellettavan erityisalojen hankintalain 94 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Edelleen erityisalojen hankintalain 94 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintayksikön on hylättävä tarjous, jos tarjouksen poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden laiminlyönnistä.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle hankintamenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2016, jäljempänä hallituksen esitys) on todettu, että hankintayksiköllä olisi velvollisuus pyytää selvitystä ja tarjoajalla velvollisuus antaa selvitys hankintayksikön pyynnöstä aina kun kysymyksessä on poikkeuksellisen alhaiselta vaikuttava tarjous. Tarjotun

hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen olisi kuitenkin hankintayksiköiden harkintavallassa.

Sovellettavat oikeusohjeet / tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuus

Hallituksen esityksessä on todettu, että tarjoaja vastaa tarjouksestaan ja siitä, että se on hankintayksikön asettamien vaatimusten mukainen. Mikäli tarjoajan laatima tarjous ei ole tarjouspyynnön mukainen, on hankintayksikön lähtökohtaisesti hylättävä tarjous.

Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hankintalaissa säännellyn tarjouskilpailumenettelyn lähtökohtana on, että tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä ja tarjousta arvioidaan ainoastaan siitä ilmenevien tietojen perusteella. Edelleen oikeuskäytännössä on katsottu, että hankintayksiköllä on oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamiin tietoihin, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä. Tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuuden arvioinnissa oikeuskäytännössä on esimerkiksi edellä mainittujen ratkaisujen perusteella merkitykselliseksi katsottu, että tarjottu tuote tai palvelu on tarjouspyynnön mukainen, elleivät tarjouksesta ilmenevät tiedot anna aihetta epäillä muuta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Hankintayksiköllä on harkintavalta sen suhteen, onko tarjottu hinta poikkeuksellisen alhainen ja pyydetäänkö siihen siten täsmennystä. Hankintayksiköllä on ainoastaan silloin velvollisuus pyytää tarjoajaa täydentämään tarjoustaan hinnan osalta (ts. selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista), kun hankintayksikkö on omaan harkintaansa perustuen todennut tarjotun hinnan olevan poikkeuksellisen alhainen. Tarjouspyynnössä kohdassa 6 ja harmaan talouden torjuntaohjeessa on todettu, että selvitys tulee pyytää ainoastaan silloin kun on ilmeistä, ettei hankintaa voida tarjotulla hinnalla sopimuksen mukaisesti suorittaa.

Tarjouspyynnön mukaan tarjouksen valintaperuste on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus. Tarjouspyynnön liitteen 5 "Hinnottelulomake" välilehdellä on todettu, että tuntihintoja pyydetään vartiointialan TES:n mukaisesti jaetuille vuorokaudenajoille. Tilattavan palvelun kk-hinta muodostuu annettujen hintojen, tilattavien työtuntien määrään sekä niiden suoritusajankohdan perusteella. Yhteenlaskettu kuukausihinta on muodostanut tarjousten vertailuhinnan. Voittaneen tarjouksen vertailuhinta on ollut 539 861,37 euroa, toiseksi tulleen tarjoajan vertailuhinta on ollut 599 917,00 euroa ja Securitaksen tarjouksen vertailuhinta on ollut 612 400,00 euroa.

Hankintayksikkö toteaa, että voittaneen tarjouksen hinta ei ole ollut muihin tarjoushintoihin verrattuna sillä tavoin olennaisesti alhaisempi,

18.04.2019

etteikö hankintayksikkö olisi voinut harkintavaltansa puitteissa arvioida voittaneen tarjoajan voivan toteuttaa tarjouspyynnön kohteena olevan palvelun tarjouksensa mukaisilla hinnoilla. Koska hankintayksikkö ei ole todennut Palmia Oy:n tarjouksen olleen poikkeuksellisen alhainen, ei Palmia Oy:tä ole ollut tarpeen pyytää täsmentämään tarjoustaan tarjoushinnan osalta. Hankintayksiköllä ei ole ollut muutakaan aihetta epäillä hankittavan palvelun onnistumista tai esimerkiksi sitä, etteikö Palmia Oy noudattaisi hankintasopimusta toteuttaessaan ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita.

Hankintayksiköllä ei siis ole ollut tarjouksesta ilmenevien tietojen perusteella aihetta epäillä, etteikö tarjous tai tarjottu palvelu olisi tarjouspyynnön mukainen. Näin ollen hankintayksiköllä ei ole ollut velvollisuutta eikä perusteita hylätä voittanutta tarjousta tarjouspyynnön vastaiseksi ja se on siten toiminut hankinnassa erityisalojen hankintalain mukaisen yleisen oikeusperiaatteiden, kuten tarjoajien tasapuolisen kohtelun vaatimuksen mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Katariina Laine, lakimies, puhelin: 310 22756
katariina.laine(a)hel.fi

Liitteet

1	§ 36 HKLn järjestyksenvalvonnan ja vartiointin tilaaminen
2	Oikaisuvaatimus 13.3.2019, Securitas Oy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Liite 1
	Liite 2
Kirjanpito	Liite 1
	Liite 2
Sopimussihteeri	Liite 1
	Liite 2
Hallintojohtaja	Liite 1
	Liite 2
Hallintopäällikkö	Liite 1
	Liite 2
Turvallisuuspäällikkö	Liite 1

18.04.2019

Lakimies	Liite 2 Liite 1
Tarjoajat	Liite 2 Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu- päätös Liite 1 Liite 2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 21.02.2019 § 36

HEL 2019-001648 T 02 08 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään hankintasopimuksen HKL:n toiminta-alueen järjestyksenvalvonnan hankinnasta tarjousten vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Palmia Oy:n kanssa sopimuskaudeksi 1.11.2019 – 31.10.2023 hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin niin, että sopimuskaudella hankittavien järjestyksenvalvonta- ja vartiointipalvelujen kokonaiskauppahinta on yhteensä enintään 28.800.000 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tekemään sopimuksen HKL:n kiinteistöjen vartiointista tarjousten vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Avarn Security Oy:n kanssa sopimuskaudeksi 1.11.2019 – 31.10.2023 hankinta-asiakirjoista lähemmin ilmenevin ehdoin siten, että sopimuskaudella hankittavien vartiointipalvelujen kokonaiskauppahinta on yhteensä enintään 576.000 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n jatkamaan molempia edellä mainittuja nyt päätettäviä sopimuksia enintään kahden (2) vuoden optiokauden ajan aina yksi (1) vuosi kerrallaan.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Juhana Hietaranta, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 70504
juhana.hietaranta(a)hel.fi

5

Informaation Kalasataman raitiotien toteutuksen valmistelusta

HEL 2017-010555 T 08 00 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kalasataman raitiotien yleissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen 13.6.2018, 178 §, siten, että

- raitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on 79,3 miljoonaa euroa (MAKU 111,9, marraskuu 2017, 2010=100)
- hankkeesta laaditaan hyväksytyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvion mukainen tarkempi hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä.

Kalasataman raitiotien toteutusmallista on tehty alkuvuoden 2019 aikana selvitys hyödyntäen mm. Raide-Jokerin ja Kruunusilltojen toteutusmalliselvityksiä sekä kokemuksia Raide-Jokerin allianssin hankinnasta. Toteutusmallista järjestettiin markkinavuoropuhelu alan toimijoiden kanssa 25.-26.3.2019. Lisäksi on selvitetty Kalasataman raitiotien toteutuksen yhdistämistä Kruunusillat hankkeen allianssiin.

Kalasataman raitiotie on tarkoituksenmukaista toteuttaa allianssimallilla. Kruunusillat –hankkeen yhteydessä on tutkittu mahdollisuutta kilpailuttaa molempien hankkeiden allianssit samanaikaisesti siten, että Kruunusillat –hankkeelle tulee oma allianssinsa ja Kalasatama –hankkeelle oma allianssinsa. Mahdollisella yhteisellä allianssikilpailuttamisella saadaan sekä tilaajalle että tarjoajille hyötyä. Kilpailuttamisprosessi on tarjoajille sekä tilaajille melko työläs, joten kun mahdollisuus menestyä kilpailussa on kaksinertainen, on odotettavissa että tarjoajia on enemmän ja tarjousten laatu parempi. Markkinavuoropuhelun perusteella myös alalla toimivat yritykset ovat kannattaneet tätä menettelyä.

Kruunusilltojen ja Kalasataman allianssien hankinta on tarkoitus käynnistää toukokuussa 2019 ja allianssien jäsenten valinta tapahtuisi tämän aikataulun mukaisesti marraskuussa 2019. Allianssien kehitysvaiheet alkaisivat siten vuodenvaihteessa 2020.

Esittelijä

18.04.2019

Asia/5

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.06.2018 § 178

Kaupunginhallitus 04.06.2018 § 399

Kaupunginhallitus 28.05.2018 § 373

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 01.03.2018 § 33

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 51

Kaupunkiympäristölautakunta 30.01.2018 § 30

6

M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen tilaaminen

HEL 2019-004411 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hyväksyä HKL:n M100- ja M200-metrojunien peruskorjauksen tarjouskilpailun tarjousten vertailun esityksen mukaisesti ja oikeuttaa HKL:n tilaamaan peruskorjauksen suunnittelun ja toteutuksen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneelta VR-Yhtymä Oy:ltä yhteensä enintään 28.427.342,83 euron (alv 0 %) kiinteään kokonaishintaan.

Kokonaishinta muodostuu seuraavista arvonlisäverottomista hinnoista:

- M100-metrojunien peruskorjauksen perushinta 21.591.413,54 euroa
- M200-metrojunien peruskorjauksen perushinta 5.635.320,24 euroa
- M100- ja M200-metrojunien valaistuksen uusiminen LED-tekniikalla 1.047.109,05 euroa (optio)
- M100- ja M200-junien peruskorjauksen edellyttämä käyttö- ja/tai huoltohenkilöstön koulutus 3.500,00 euroa
- Erillistyöt 150.000,00 euroa (tilataan VR-Yhtymä Oy:n tarjouksen mukaisin tuntihinnoin projektin edellyttämässä laajuudessa)

Edellä esitetyn mukaisesti johtokunta siis päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan tarjouspyyntöön sisältyneen option M100- ja M200-metrojunien valaistuksen uusimisesta LED-tekniikalla VR-Yhtymä Oy:n tarjouksen mukaisesti hintaan 1.047.109,05 euroa (alv 0 %), mikä työhinta sisältyy jo edellä mainittuun kiinteään kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n:

- tilaamaan sopimuskauden aikana peruskorjauksen lisätöitä yhteensä enintään 150.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan, ja
- päättämään M100- ja M200-metrojunien ilmanvaihdon tehostamista koskevan option tilaamisesta VR Yhtymä Oy:n tarjouksen mukaisesti 386.525,52 eurolla (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu tarjouskilpailuun 34H18, jossa VR-Yhtymä Oy:n tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisin.

M100-metrojunien hankinnan yhteydessä määritelty tavoitteellinen käyttöikä 40 vuotta täyttyy lähivuosina. M100-metrojunien visuaalinen ilme ja ohjaamo eivät vastaa uusille metrojunille nykyisin asetettavia vaatimuksia. M100-metrojunien peruskorjaus sisältää mm. ulkomaa-lauksen, ohjaamon ja matkustamon uudistamisen, tekniikan parantamista sekä huolto- ja korjaustoimenpiteitä ja matkustajainformaatiojärjestelmän uusimisen sekä videovalvontajärjestelmän lisäämisen

M200-sarjan metrojunakalustoon kuuluu 12 vuosina 2000-2001 toimitettua kaksivaunuista metrojunayksikköä, joiden hankinnan yhteydessä määritelty tavoitteellinen käyttöikä on 40 vuotta. M200-metrojunien peruskorjaus sisältää mm. ulkomaa-lauksen, matkustamon kunnostamisen, matkustajainformaatiojärjestelmän uusimisen sekä videovalvontajärjestelmän lisäämisen ja huolto- sekä korjaustoimenpiteitä.

Peruskorjauksen tavoitteena on metrojunien tekniikan ja huollettavuuden kehittäminen, kuljettajien työympäristön parantaminen sekä ilmeen nykyaikaistaminen. Peruskorjaus pidentää metrojunien käyttöikää noin 10 vuodella.

Hankinnan kulku

Hankesuunnitelma

Kaupunginvaltuusto päätti 30.8.2017 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä M100-metrojunien peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että junayksiköitä peruskorjataan 39 kpl ja että peruskorjauksen kustannusarvio on 27,29 milj. euroa (alv 0%, kustannustasossa 3/2017).

Kaupunginhallitus hyväksyi 4.12.2017 M200-metrojunien peruskorjauksen hankesuunnitelman siten, että junayksiköitä peruskorjataan 12 kpl ja että peruskorjauksen kustannusarvio on 9,28 milj. euroa (alv 0 %, kustannustasossa 9/2017).

HSL:n hallitus on 13.6.2017 osaltaan hyväksynyt metro- ja raitiovaunukaluston kehittämisohjelmat, joiden yhtenä osana on M100- ja M200-metrovaunujen peruskorjaus.

Hankintailmoitus

HKL käynnisti hankinnan julkaisemalla hankintailmoituksen Hilma-ilmoituskanavassa 9.10.2018 tunnuksella 2018-020876 ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa (TED) 10.10.2018 tunnuksella 2018/S 195-442119.

Hankintamenettelynä käytettiin lain vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöi-

18.04.2019

keussopimuksista (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaista neuvottelumenettelyä.

Osallistumishakemuksia saapui määräaikaan 25.10.2018 mennessä seuraavilta kolmelta (3) yritykseltä:

- Millog Oy
- Škoda Transtech Oy
- VR-Yhtymä Oy

HKL käsitteli osallistumishakemukset ja valitsi osallistumispyynnössä ilmoitettujen soveltuvuusvaatimusten mukaisesti seuraavat kaksi (2) soveltuvuusvaatimukset täyttänyttä ehdokasta mukaan tarjouskilpailuun:

- Škoda Transtech Oy
- VR-Yhtymä Oy

Päätös tarjoajan poissulkemisesta

Erityisalojen hankintalain 83 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi soveltaa ehdokkaan ja tarjoajan soveltuvuuden arviointiin ja valintaan muun ohella julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 86 §:ssä säädettyjä teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä koskevia vaatimuksia. Hankintalain 86 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia, joilla varmistetaan, että ehdokkailla ja tarjoajilla on tarvittavat henkilöstö- ja tekniset voimavarat ja kokemusta hankintasopimuksen toteuttamiseksi hankintayksikön edellyttämällä tasolla. Hankintayksikkö voi vaatia, että riittävä kokemus osoitetaan viittaamalla aiemmin toteutettuihin sopimuksiin.

Osallistumispyynnössä oli asetettu ehdokkaan kokemusta koskevia soveltuvuusvaatimuksia. Osallistumispyynnössä edellytettiin muun ohella, että ehdokkaalla tulee olla hankinnan kohdetta vastaavia referenssejä vähintään kaksi (2) kappaletta viimeisen kymmenen (10) vuoden ajalta. Referensseille oli asetettu osallistumispyynnössä vähimmäisvaatimuksia. Millog Oy:n tarjouksessa esittämät referenssit eivät olleet osallistumispyynnössä asetettujen vähimmäisvaatimusten mukaisia.

Edellä mainituilla perusteilla HKL toteaa, ettei Millog Oy täyttänyt osallistumispyynnössä asetettuja referenssejä koskevia vaatimuksia ja se oli siten suljettava pois tarjouskilpailusta.

Alustava tarjouspyyntö sekä neuvottelut

18.04.2019

HKL lähetti edellä mainituille ehdokkaille neuvottelukutsut ja alustavat tarjouspyynnöt 7.11.2018. Alustavat tarjoukset tuli antaa 4.12.2018 klo 12:00 mennessä. Hankintayksikkö ilmoitti neuvottelukutsussa, että alustavan tarjouksen jättäminen on edellytys neuvotteluihin osallistumiselle ja, että mikäli alustavaa tarjousta ei ole jätetty alustavan tarjouspyynnön mukaisesti, suljetaan tarjoaja pois tarjouskilpailusta. Hintaliitteestä 3.12.2018 löytyneeseen vertailuhinnan laskemiseen vaikuttaneen virheen takia HKL päätti siirtää alustavien tarjousten jättöaikaa siten, että alustavat tarjoukset tuli antaa 5.12.2018 klo 12:00 mennessä. Määräaikaan 5.12.2018 klo 12:00 mennessä seuraavat ehdokkaat jättivät alustavan tarjouksen:

- Škoda Transtech Oy
- VR-Yhtymä Oy

HKL kävi edellä mainittujen tarjoajien kanssa yhden (1) neuvottelukierroksen 24.1.2019 – 25.1.2019.

Neuvottelukierroksilla käsiteltiin muun muassa HKL:n metrojunien peruskorjaukselle asettamia vaatimuksia sekä hankintasopimuksen kaupallisia ehtoja. Ennen lopullisen tarjouspyynnön julkaisua HKL järjesti hankinta-asiakirjojen kommentointikierroksen, jolloin tarjoajilla oli mahdollisuus esittää kommentteja hankinta-asiakirjoihin.

Lopullinen tarjouspyyntö

HKL julkaisi lopullisen tarjouspyynnön 1.3.2019 klo 03:46. Lopulliseen tarjouspyyntöön tulleet lisäkysymykset tuli olla toimitettuna 20.03.2019 12:00 mennessä ja niihin vastattiin 27.3.2019. Lopulliset tarjoukset tuli jättää 7.4.2019 klo 23:59 mennessä.

Määräaikaan mennessä lopullisen tarjouksen jättivät kaikki alustavan tarjouksen jättäneet sekä neuvotteluihin osallistuneet tarjoajat (Škoda Transtech Oy ja VR-Yhtymä Oy).

Toimittajan valinta

Molempien tarjoajien tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaiset. Tarjoukset pisteytettiin tarjouspyynnön mukaisesti seuraavasti:

Hinnan painoarvo kokonaispisteistä on 80 %. Vertailussa halvin hinta sai 100 pistettä ja muut tarjoukset kaavalla: (halvin hinta / vertailtava hinta) x 100 pistettä.

Laadun painoarvo on 20 %. Laadupisteet laskettiin arvioimalla tarjoajien poikkeamaluetteloon kirjaamat poikkeamat siten, että jokainen yksittäinen poikkeama arvioitiin. Kukin poikkeama arvioitiin sen merkityksen suhteessa hankinnan kokonaisuuteen ja laatuun.

18.04.2019

Laatuvertailussa pisteytettiin seuraavat tarjoajien tarjouksissaan esittämät mahdolliset poikkeamat hankintasopimusluonnoksen liitteisiin 4 ja 5 (peruskorjauksen tekninen määrittely M100 ja peruskorjauksen tekninen määrittely M200).

Kummankaan tarjouksen poikkeamaluettelossa ei ollut poikkeamia, joten molemmat tarjoajat saivat korkeimmat mahdolliset laatupisteet (20).

Tarjoajat saivat vertailupisteitä seuraavasti:

Tarjoaja	Hintapisteet	Laatupisteet	Kokonaispisteet
VR-Yhtymä Oy	80	20	100
Škoda Transtech Oy	69,64	20	89,64

Tarjousten vertailutaulukko on esityslistan liitteenä (liite 1).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Tuomo Pietilä, projekti-insinööri, puhelin: 310 34776
tuomo.pietila(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Hallintopäällikkö
Projekti-insinööri
Yksikön johtaja
Kalustopäällikkö
Hankinta-asiantuntija
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen,
liikenneliikelaitoksen johtokunta

18.04.2019

Asia/6

Osallistumishakemuksen
lähettäneet

Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen,
liikenneliikelaituksen johtokunta
Liite 1

7

Raide-Jokerin allianssisopimuksen muuttaminen / Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2019-004465 T 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) muuttamaan Raide-Jokeri-projektiin suunnittelijoiksi valittujen Ramboll Finland Oy:n, VR Track Oy:n (nyk. NRC Group Finland Oy) ja Sito Oy:n (nyk. Sitowise Oy) sekä toteuttajiksi valittujen YIT Rakennus Oy:n (nyk. YIT Suomi Oy) ja NRC Group Finland Oy:n kanssa tehtyä allianssisopimusta seuraavasti/seuraavin vaikutuksin:

Allianssisopimusta muutetaan hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen mukaisesti siten, että pikaraitiotien infrastruktuurin arvonsäverottomat kokonaiskustannukset (tilaajan kustannusraami) ovat yhteensä enintään 386 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100).

Kehitysvaiheen allianssisopimuksen työt sisältävät alkuperäisen hankintailmoituksen ja kehitysvaiheen allianssisopimuksen mukaan seuraavat työt:

Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin toteutussuunnittelun

- Pikaraitiotieinfrastruktuurille
- Pikaraitiotievarikolle
- Muille pikaraitiotieinfrastruktuuriin liittyville kohteille, jotka voivat sisältää mm. Raide-Jokeri-projektiin liittyvää tie- ja katurakentamisen suunnittelua sekä johto- ja laitesiiroja

Toteutusvaiheen allianssisopimuksen työt sisältävät alkuperäisen hankintailmoituksen ja toteutusvaiheen allianssisopimuksen mukaan seuraavat työt:

Raide-Jokerin pikaraitiotien infrastruktuurin toteutuksen

- Pikaraitiotieinfrastruktuurille
- Pikaraitiotievarikolle
- Muille pikaraitiotieinfrastruktuuriin liittyville kohteille, jotka voivat sisältää mm. Raide-Jokeri-projektiin liittyvää tie- ja katurakentamisen suunnittelua sekä johto- ja laitesiiroja

Raide-Jokerin suunnittelun ja toteutuksen hankinta käsittää lisäksi optiona nro. 1 uuden pikaraitiotievarikon suunnittelun ja toteutuksen. Rai-

de-Jokeri-allianssi on laatinut varikosta toteutussuunnitelman, jonka kokonaiskustannusarvio on marraskuun 2018 hintatasossa 69,5 miljoonaa euroa.

Raide-Jokerin suunnittelu ja toteutus käsittävät lisäksi optiona nro. 2 sellaisia Raide-Jokeriin kuulumattomia töitä, jotka sijoittuvat Raide-Jokerin välittömään läheisyyteen ja joiden toteuttaminen ajoittuu Raide-Jokerin rakentamisen yhteyteen. Nämä Raide-Jokerin rakentamiseen kuulumattomat, mutta siihen liittyvät työt on tarkoituksenmukaista toteuttaa Raide-Jokeri-allianssin toimesta. Näiden töiden kustannusarvio on tämänhetkisen arvion mukaan marraskuun 2018 hintatasossa 51,5 milj. euroa.

Edellä tässä selvitetty muutokset merkitsevät, että Helsingin kaupungin osuus kustannuksista, ottaen huomioon kaikki edellä selostetut muutokset, on päähankkeen osalta enintään 209 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100), varikon osalta enintään 62 440 000 euroa ja liittyvien hankkeiden osalta enintään 37 070 000 euroa. Valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 miljoonaa euroa. Alkuperäiset kustannukset Helsingin osalta olivat päähankkeen osalta 124 miljoonaa euroa (MAKU-indeksi 110,6 huhtikuu 2015, kun 2010=100), varikon osalta enintään 49 000 000 euroa ja liittyvien hankkeiden osalta enintään 36 000 000 euroa. Valtion osuus kustannuksista ei muuttunut.

Allianssisopimuksen palkkiot määräytyvät allianssisopimuksien ehtojen mukaisesti siten, että palkkioprosentti on suunnittelijoiden osalta 89 % ja toteuttajien 9,5 % ja että nyt päätetyillä enimmäishinnoilla (ilman mahdollisia bonuksia ja sanktioita) suunnittelijoiden palkkiot ovat yhteensä 22 milj. euroa ja toteuttajien palkkiot yhteensä 35 milj. euroa, josta Helsingin osuus on suunnittelujen osalta 15,2 euroa ja toteuttajien osalta 24,2 euroa.

Johtokunta edellyttää, että HKL tekee erityisalojen hankintalain nojalla ja mukaisesti edellä päätettyä sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen (Hilma/TED).

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on lisäksi, että Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyy osaltaan hankkeen enimmäishinnan korotuksen.

Esittelijän perustelut

Erityisalojen hankintalain (1398/2016) 124 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hankintasopimukseen ja puitejärjestelyyn voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, jos muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen

18.04.2019

hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida, eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen. Tällaisen muutoksen arvo ei saa olla enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta, eikä muutosten tavoitteena saa olla erityisalojen hankintalain säännösten kiertäminen.

Raide-Jokeri-projektin hankintamenettely

Raide-Jokeri-projekti on päätetty toteuttaa yhtenä projektiallianssina. Alianssi muodostettiin suunnittelijoiden ja toteuttajien valinnan jälkeen (HKL:n johtokunnan hankintapäätökset 2 §, 29.6.2017 ja 8 §, 26.10.2017), jolloin tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja käynnistivät yhdessä hankkeen kehitysvaiheen.

Raide-Jokeri-projektin suunnittelijoiden tarjouskilpailusta julkaistiin 13.3.2017 hankintailmoitus (nro 2017-006558) sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa. Hankinta toteutettiin erityisalojen hankintalain mukaisesti neuvottelumenettelynä. Suunnittelutoimeksianto sisältää Raide-Jokeri-projektiin liittyvien keskeisten suunnittelutehtävien johtamisen, toteuttamisen ja mahdolliset alihankinnat yhteistyössä tilaajan toteuttajien kanssa.

Tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein parhaat pisteet tarjouskilpailussa sai ryhmittymä Ramboll Finland Oy, Sito Oy (nyk. Sitowise Oy) ja VR Track Oy (nyk. NRC Group Finland Oy), joka valittiin Raide-Jokeri-projektin suunnittelusta vastaavaksi osapuoleksi.

Raide-Jokeri-projektin toteuttajien tarjouskilpailusta julkaistiin 20.4.2017 hankintailmoitus (nro 2017-010298) ja korjausilmoitus 24.5.2017 Hilmailmoituskanavalla. Hankinta toteutettiin erityisalojen hankintalain mukaisesti neuvottelumenettelynä. Toteutustoimeksianto sisältää Raide-Jokeri-projektiin liittyvien keskeisten rakentamistehtävien johtamisen, toteuttamisen ja mahdolliset alihankinnat yhteistyössä Tilaaajan ja valitun suunnittelijan kanssa. Hankinta sisältää mahdollisina optioina muita liittyvien hankkeiden rakentamistoimeksiantoja sekä varikkorakennusten rakentamisen.

Tarjouspyynnön mukaisin vertailuperustein parhaat pisteet tarjouskilpailussa sai ryhmittymä Jokeri (YIT Rakennus Oy (nyk. YIT Suomi Oy) ja VR Track Oy (nyk. NRC Group Finland Oy)), joka valittiin Raide-Jokeri-projektin toteutuksesta vastaavaksi osapuoleksi.

Kustannusnouσουun ovat vaikuttaneet useat tekijät, joita ovat esimerkiksi katu-, rata- ja geotekniikassa, sähkö- ja teknisissä järjestelmissä, tai torakenteissa, työnaikaisissa liikennejärjestelyissä ja johtosiirroissa tapahtuneet muutokset. Osa muutoksista on alentanut kustannuksia ja osa lisännyt niitä. Nämä muutokset ovat luonteeltaan joko laatutason

18.04.2019

nostoja tai laskuja, tai merkittäviä yksikköhintamuutoksia, jotka nostavat tietyn rakenteen kustannuksia läpi koko linjan. Lisäksi muutokset sisältävät sellaisia rakenteita tai ratkaisuja, joita ei ollut hankesuunnitelmaan sisällytetty lainkaan.

Eniten kustannukset ovat kasvaneet katurakentamisessa, jossa suurin kustannusmuutosta selittävä tekijä liittyy katurakenteiden käytettyihin yksikköhintoihin. Alkuperäisessä hankesuunnitelmassa yksikköhinta perustui siihen, että katurakenteista uusitaan vain ylimmät kerrokset. Raide-Jokerin tarkemmassa suunnittelussa on kuitenkin todettu, että monilta osin kadun rakennekerrokset täytyy rakentaa kokonaan uudelleen. Näin ollen hankesuunnitelman katurakenteiden yksikköhinnat ovat kautta linjan merkittävästi alhaisempia verrattuna Raide-Jokerin uuden kustannusarvion yksikköhintoihin. Katurakenteiden yksikköhintojen ero nostaa Raide-Jokerin kustannuksia noin 16 milj. euroa suhteessa hankesuunnitelmaan.

Raide-Jokerin raitiotieinfran toteuttamisen tarkennettu kustannusarvio on selvästi vuonna 2016 hyväksyttyä hankesuunnitelman alustavaa kustannusarviota korkeampi. Pikaraitotiejärjestelmä on täysin uusi joukkoliikennemuoto pääkaupunkiseudulla, joten kaikkia toimivan järjestelmän tarpeita ei ole ollut suunnittelua ja toteutusta koskevien hankintailmoitusten julkaisun aikaan vielä tiedossa. Näin ollen suunnitelmien tarkentuessa on havaittu merkittäviä muutostarpeita hankinnan lähtötietoina olleen hankesuunnitelman toteutussisältöön.

Projektiallianssi on hankkeen keskeisten toimijoiden väliseen (tilaaja, suunnittelija ja toteuttaja) sopimukseen perustuva hankkeen toteutusmuoto, jossa toimijat jakavat projektiin liittyviä riskejä ja tietoa. Allianssin ideana on mahdollistaa innovaatiot hankkeessa siten, että toimijat vasta yhdessä hankkeen edetessä tarkentavat suunnitelmia ja hankkeen sisältöä. Vaikka hankkeen suunnitelmiin ja toteutukseen tulisi olennaisia muutoksia, sopimuksen yleinen luonne ei muutu.

Hankepäätökset

Helsingin kaupunginvaltuusto on päätöksellä 100 § (13.3.2019) päättänyt Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen Helsingin kaupungin osalta liikenneliikelaitoksen johtokunnan esityksen 31.1.2019 mukaisesti siten, että pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on yhteensä 386 milj. euroa (MAKU-indeksi 106,0 marraskuu 2018, kun 2015=100) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 209 milj. euroa, kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Helsingin kaupunginvaltuusto on päätöksellä 178 § (15.6.2016) päättänyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Raide-Joke-

18.04.2019

rin hankesuunnitelman Helsingin kaupungin osalta liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunnan esityksen 14.4.2016 mukaisesti siten, että hankesuunnitelman mukaisen pikaraitiotien infrastruktuurin kokonaiskustannusarvio on yhteensä 275 milj. euroa (MAKU-indeksi 110,6, huhtikuu 2015) ja Helsingin kaupungin osuus kustannuksista 123,9 milj. euroa (alv 0 %, MAKU huhtikuu 2015) kun valtion osuus kustannuksista on yhteensä 84 milj. euroa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Toimitusjohtaja
Hallintojohtaja
Yksikön johtaja
Projektijohtaja

8

Metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjausten ja Vallilan varikon vesikaton korjauksen urakoiden tilaaminen

HEL 2019-004497 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tekemään metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjauksista ja Vallilan varikon vesikaton korjauksesta yhteensä 1.113.200,00 euron (alv 0 %) kauppahintaan erilliset urakkasopimukset halvimman tarjouksen tehneen AL-Katot Oy:n kanssa niin, että urakoiden kokonaishinta muodostuu seuraavista osahinnoista:

- Metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjaukset 794.000,00 euroa (alv 0 %)
- Vallilan varikon vesikaton korjaus 319.200,00 euroa (alv 0 %)

Lisäksi johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n:

- tarvittaessa tekemään metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjausten urakaan lisätilauksia niin, että niistä aiheutu lisäkauppahinta on yhteensä enintään 119.100,00 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaishinnasta.
- tarvittaessa tekemään Vallilan varikon vesikattojen korjausten urakaan lisätilauksia niin, että niistä aiheutuva lisäkauppahinta on yhteensä enintään 47.880,00 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaishinnasta.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu rajoitettuun sähköpostitse toteutettuun tarjouskyselyyn, jossa AL-Katot Oy:n tarjous oli molempien urakoiden osalta kokonaistaloudellisesti edullisin.

Metrovarikon säilytyshallin, raiteiden 19-21 singelikaton uusimisen tavoitteena on varmistaa toiminnan jatkuminen kiinteistössä. Säilytyshallin singelikatto on tullut elinkaarensa päähän ja tulee uusia. Myöhemmin toteutettuna on mahdollista, että katto on jo niin pahasti vaurioitunut, että urakan kustannukset ja laajuus kasvavat merkittävästi. Säilytyshallin vesikaton uusiminen sekä lisäksi julkisivupeltien ja ikkunoiden vaihto kannattaa tehdä samassa urakassa, koska ne liittyvät toisiinsa. Nykyinen vesikate on elinkaarensa päässä, samoin kuin ikkunat ja julkisivupelti. Vesikaton korjaamisella varmistetaan vesivuotojen estäminen säilytyshalliin, jolloin rakenteille ei aiheudu vaurioita.

Vallilan varikon D-osan vesikatto on tarkoitus kunnostaa kokonaisuudessaan. D-osan kattorakenteet ovat elinkaarensa päässä. Jotta toiminta varikolla voidaan taata, tulee vesikatto saada kuntoon ja lisätä myös C1 - ja C2 -osille yksi uusi kermikerros. Mikäli työ jätettäisiin suorittamatta, lisääntyisivät kattovuodot merkittävästi ja niiden hallinta olisi mahdotonta. Pahimmassa tapauksessa vesi pääsisi sähkölaitteisiin ja aiheuttaisi merkittävän turvallisuusriskin tiloissa työskenteleville.

Hankinnan kulku

Hankesuunnitelma

Toimitusjohtaja päätti 19.3.2019 hyväksyä metrovarikon säilytyshallin vesikaton hankesuunnitelman siten, että kustannusarvio on 840.000,00 euroa (alv 0 %).

Lisäksi toimitusjohtaja päätti 19.3.2019 hyväksyä

- Metrovarikon säilytyshallin raiteiden 19-21 singelikaton uusimisen hankesuunnitelman siten, että yhteenlaskettu kustannusarvio on 390.000,00. euroa (alv 0 %).
- Vallilan varikon D- ja C-osien vesikattokorjauksen hankesuunnitelman siten, että kustannusarvio on 501.500,00 euroa (alv 0 %).

Tiivistelmä

HKL järjesti tarjouskilpailun (39H18, 5.9.2018) Vallilan varikon ja metrovarikon vesikattojen korjausurakat. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä.

Tarjousten vastaanottamisen määräaikaan 3.10.2018 12:00 mennessä HKL ei saanut yhtään tarjousta.

HKL lähetti rajoitetulla tarjouskyselyllä sähköpostitse tarjouspyynnön kahdeksalletoista (18) urakoitsijalle 28.1.2019 edellä mainituista korjausurakoista.

Metrovarikon vesikattojen ja julkisivujen korjausurakkaan antoi tarjouksen yksi (1) tarjoaja:

- AL-Katot Oy

Vallilan varikon vesikaton korjausurakkaan tarjouksen antoi kaksi (2) tarjoajaa:

- AL-Katot Oy
- Eristysmestarit Oy

Toimittajan valinta

Molempien urakoiden osalta tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset palveluiden toteuttamiseen laadukkaasti tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Pakolliset vaatimukset ja pyydetty selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Hyväksytyt tarjoukset vertailtiin tarjouspyynnön mukaisesti. Ratkaisupisteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus siten, että hinnan painoarvo oli 100 %. Halvimman hinnan perusteluna oli laadun huomioiminen soveltuvuusvaatimuksissa.

Hinnaltaan edullisimman tarjouksen Vallilan varikon vesikaton korjausurakasta antoi AL-Katot Oy.

Ainoan tarjouksen metrovarikon vesikattojen ja julkisivun korjausurakasta antoi AL-Katot Oy. Hankintayksikön arvioinnin mukaan AL-Katot Oy:n tarjous on vastaa markkinoiden hintatasoa ja se alittaa myös hankesuunnitelmissa urakalle varatun enimmäishinnan. Edellä mainitun perusteella tarjous voidaan hyväksyä, vaikka kyseiseen urakkaan saatiin vain yksi tarjous.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko Vallilan varikon vesikaton korjaus

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Hallintopäällikkö

Otteen liitteet

18.04.2019

Asia/8

Projektipäällikkö
Yksikön johtaja
Hankinta-asiantuntija
Tarjoajat

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

9

Telakkakatu-Eiranranta raitiotien rakentamista ja ratasähköitä koskevat hankesuunnitelmat

HEL 2019-004499 T 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 6.3.2019 ja
- Telakkakatu-Eiranranta raitiotien ratasähköitöiden hankesuunnitelman 7.3.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 7,42 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Telakkakatu-Eiranranta raitiotiellä liitetään Hernesaareen rakentuva asuin- ja työpaikka-alue osaksi Helsingin joukkoliikenneverkkoa. Eiranrantaan saakka rakennettua raitiorataa jatketaan myöhemmin alueen kehittämisen edetessä Hernesaareen. Raitiotieyhteyden rakentaminen tukee kaupungin päätöstä suunnitella Hernesaaren alue joukkoliikennevaltaiseksi kaupunginosaksi.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.6.2016, 165 §, Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Eiranrannan liikennesuunnitelman ja sitä tarkentavat katusuunnitelmat raitioradan Bulevardin ja Eiranrannan väliseltä osuudelta hyväksyttiin yleisten töiden lautakunnassa 23.8.2016, 340 §.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Hernesaaren raitiotien yleissuunnitelman 25.4.2018, 89 §, niin, että yleissuunnitelman mukaisen raitioradan kustannusarvio on 16,9 milj. euroa (MAKU-indeksi 109,1, 2010=100) ja että hankkeesta laaditaan hyväksytyn yleissuunnitelman ja kokonaiskustannusarvion mukainen tarkempi hankesuunnitelma.

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti 5.4.2018, 51 §, oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) asian kiireellisyyden johdosta jo yleissuunnitelman pohjalta ja ennen hankepäätöksen tekemistä tarvittaessa toteuttamaan hankkeeseen liittyvää esirakentamista ja siihen liittyviä investointeja niin, että niiden enimmäismäärä saattoi olla enintään 5 milj. euroa (alv 0 %).

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Hernesaaresta ja Telakkarannasta arvioidaan rakentuvan tulevaisuudessa noin 7300 asukkaan ja työpaikan alue. Lisäksi on tavoitteena, että Hernesaareen muodostuu monipuolinen matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden keskittymä, joka tukeutuu rantapuistoon, venesatamaan ja risteilymatkailuun.

Hernesaarta palvelee nykyisin bussilinja 14, joka kulkee reittiä Hernesaari - Kamppi - Pajamäki. Hernesaaren sijainti kantakaupungin eteläreunalla sijaitsevalla pitkällä ja kapealla niemellä rajoittaa monipuolisten suorien ja vaihdottomien joukkoliikenneyhteyksien tuomista alueelle.

Hernesaaren osayleiskaavan mukaisesti Hernesaareen on suunniteltu raitiotieyhteys alueen joukkoliikenneyhteydeksi. Vertailuvaihtoehtona yleissuunnitelmaa laadittaessa käytettiin bussiliikenteeseen perustuvaa vaihtoehtoa. Vertailussa raitiotiehen perustuva ratkaisu todettiin n. 0,9 milj euroa/vuosi bussiliikennettä edullisemmaksi vaihtoehdoksi.

Linjan rakentamisen on suunniteltu toteutuvan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe ulottuu Hietalahdenrannasta Hernesaaren pohjoisosaan. Raitiotielle rakennetaan väliaikainen kääntöpaikka Hietalahti - Eiranranta -osuuden tarpeisiin. Raitiotien valmistuessa Hernesaaren kärkeen saakka väliaikainen kääntöpaikka puretaan.

Yleissuunnitelman mukaan hankesuunnitelmassa voidaan tehdä hankkeeseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta yleissuunnitelman sisältöä. Yleissuunnitelman kustannusarvio sisälsi vain raitiotien, ratasähkön ja pysäkkien kustannukset. Katurakentamisen kustannukset arvioitiin erikseen katusuunnitelmissa.

Yleissuunnitelman kustannusarvio jakautui siten, että ensimmäisen vaiheen (Hietalahdesta Eiranrantaan) kustannuksiksi oli arvioitu noin

8,9 milj. euroa ja väliaikaisen kääntöpaikan kustannuksiksi noin 1,6 milj. euroa eli yhteensä 10,5 milj. euroa. Toisen vaiheen (Eiranrannasta Hernesaaren kärkeen) kustannuksiksi on arvioitu noin 6,4 milj. euroa.

Hernesaaren suunnitellun raitiotien pituus kokonaisuudessaan toisen vaiheen valmistuttua on 2,1 km. Suunniteltu linjaus alkaa Hietalahdesta nykyiseltä rataverkolta Bulevardin länsipäästä, josta se jatkuu Hernesaaren eteläkärkeen reittiä Telakkakatu - Eiranranta - Laivakatu. Uusi joukkoliikenneyhteys yhdistyy kantakaupungin olemassa olevaan verkostoon. Se täydentää samalla Telakkarannan, Punavuoren ja Eiran joukkoliikennepalvelua.

Yleissuunnitelman mukaisen raitioradan ja katusuunnitelmien mukaisen katurakennustöiden lähtökohtana on todettu tarkoituksenmukaisiksi ohjelmoida ne toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on yksi YKT-hankkeen osapuolista.

Hankkeen toteuttaminen

Raitiotie kulkee Hietalahdenrannassa, Telakkakadulla ja Eiranrannassa kadun keskellä omalla kaistallaan. Bulevardilla raitiotien linjaus tulee muuttumaan Hietalahdenkadun suuntaan kääntyessä. Bulevardin ja Hietalahdenrannan risteykseen rakennetaan etelään päin kääntävät vaihteet sekä Bulevardille ennen tätä risteystä raitiovaunulle järjestetään oma lyhyt kaista, mikä helpottaa risteuksen valo-ohjausta.

Hietalahdenrannan rataosuudella katu-alueen keskelle tulee korotettu kaksiraiteinen raitiotien kiskoalue.

Telakkakadulla välillä Pursimiehenkatu - Tehtaankatu on nykyään yksiraiteinen raitiotien kiskoalue, joka muodostaa osan linjan 1 päätepysäkin kääntösilmukasta. Telakkakadulle rakennetaan kaksiraiteinen raitiotie ajokaistojen keskelle. Nykyinen yksiraiteinen kiskoalue liitetään osaksi uutta raitiotietä ja Pursimiehenkatu - Tehtaankatu välille rakennetaan liittämisen vaatimat vaihteet risteyksineen. Lisäksi Telakkakadulle rakennetaan kaksi pysäkkiä. Ensimmäinen pysäkki rakennetaan välille Punavuorenkatu - Merimiehenkatu ja toinen pysäkki Speranskintien eteläpuolelle.

Eiranrantaan rakennetaan ajoratojen keskelle pääsääntöisesti korotettu kaksiraiteinen raitiotie välille Telakkakatu - Hylkeenpyytäjänkatu. Väliaikainen kääntöpaikka sijoittuu Laivakadun, Hernesaarenrannan ja purettavan telakkahallin rajaamalle alueelle, joka toimii nykyään telakan pysäköintialueena. Kääntöpaikalle rakennetaan jättö- ja lähtölaituri sekä kääntösilmukan sisään pysäköintipaikkoja. Kun raitiotie on rakennet-

tu myöhemmässä vaiheessa Hernesaaren kärkeen saakka, väliaikainen kääntöpaikka puretaan.

Kaupunkiympäristön toimiala (KYMP) toimii tämän YKT-hankkeen vetäjänä ja toimialan rakennukset ja yleiset alueet –palvelukokonaisuuden tekninen johtaja päätti 16.8.2018, 126 §, urakoitsijan valitsemisesta hankkeen toteuttamiseksi järjestetyn kilpailutuksen perusteella.

Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata.

Hankkeen maanrakennus- ja kunnallistekniikkatyöt käynnistyivät syksyllä 2018.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteelle eivät ole huomattavia, sillä raitiorata rakennetaan alueelle, jossa ei raitioliikennettä aiemmin ole ollut. Liikennehaittoja tulee linjan 1 päätepysäkillä, Pursimiehenkatu – Telakkakatu – Tehtaankatu –kääntösilmukalla, heinä-elokuussa 2019. Lisäksi raitiovaunujen liikennöintiä joudutaan rajoittamaan Bulevardin eteläpään vaihteiden asennuksen yhteydessä vuonna 2020.

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen kustannusten muodostuminen

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty tammikuun 2019 loppuun mennessä n. 83 000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 3,16 milj. euroa, josta viimeisimmän arvion mukaan noin puolet tulee toteutumaan vuoden 2019 aikana. Vuodelle 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu enintään 3,07 milj. euroa ja vuodelle 2021 enintään 1,73 milj. euroa Vuosille 2020 ja 2021 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa noille vuosille.

KYMP:n kilpailuttaman YKT-urakan kustannuksista rakennusurakan ja rakennuttamispalkkion kuluja on arvioitu hankesuunnitelman ja siihen liittyvän kustannusarvion laatimishetkellä HKL:lle kohdistuvan n. 4,84 milj. euroa vuosien 2019-2021 aikana.

Rakennusurakan töiden lisäksi hankkeessa käytetään n. 0,81 milj. euroa rataa liittyviin erillishankintoihin, mitkä sisältävät kiskot ja vaihteet, sekä 0,15 milj. euroa HKL:n hankkimiin erillisiin ratatöihin.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 69.000 euroa sekä n. 0,55 milj. euron hankevaraus.

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ratasähkötöiden kustannusten muodostuminen

Telakkakatu-Eiranranta raitioradan ratasähkötöiden suunnitteluun on käytetty vuoden 2018 aikana 3.611 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,97 milj. euroa, mutta tästä arvioidaan toteutuvan noin 0,30 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu enintään 0,27 milj. euroa ja vuonna 2021 enintään 0,40 milj. euroa. Vuosille 2020 ja 2021 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

Raitioradan ratasähkötöiden kustannukset muodostuvat pääosin hankittavista materiaaleista ja osista, yhteensä n. 0,30 milj. euroa, sekä näiden asennustöistä, yhteensä n. 0,35 milj. euroa. Liittyviä ratatöitä hankkeelle on arvioitu kohdistuvan 0,10 milj. euron edestä.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 0,05 milj. euroa sekä n. 0,19 milj. euron hankevaraus.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 35 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,2 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 0,1 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (35 vuoden aikana yhteensä noin 3,3 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,1 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 3,2 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät HKL:n infratukea kaupungin maksettavaksi. Telakkakatu-Eiranranta raitioradan vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,1 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputulolla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Telakkakatu-Eiranranta raitioradan HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,2 milj. euroa vuodessa (Helsingille kuuluva HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa vuositason noin 48.300 euron lisäyksen HKL:n raitioratojen kunnossapitokustannuksiin. Kustannusten

18.04.2019

kasvu koostuu uusien vaihteiden kunnossapitotarpeesta sekä radan että rata-alueen kunnossapito- ja huoltotoimenpiteistä, esimerkkejä tällaisesta työstä ovat kiskojen hiominen, kaarteiden voitelu ja lumityöt. Lisäksi uudet pysäkit aiheuttavat kunnossapitotöiden kustannusnousua.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AB-C-Hankesuunnitelma_Telakkaranta
- 2 Telakkakatu- Eiranranta_A-Hankesuunnitelma (sähkö)
- 3 Hietalahti-Eiranranta
- 4 Eiranrannan kääntöpaikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.04.2019

10

Informaation Herttoniemen metroaseman peruskorjaushankkeen valmistelusta

HEL 2019-004402 T 10 06 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Herttoniemen metroasema on otettu käyttöön vuonna 1982 yhtenä Helsingin metrojärjestelmän alkuperäisistä asemista ja siten asema ja sen yhteydessä sijaitseva linja-autotermiinaali ovat yleisilmeeltään vanhentuneet, huonokuntoiset ja epäsiistit. Asema tarvitsee huomattavam-
pia korjaustoimenpiteitä lähivuosina aseman viihtyisyyden ja käytettävyyden kohentamiseksi. Metroaseman ympäristön kehittämispotentiaalin ja lähiseudun merkittävän lisä- ja muutosrakentamisen myötä peruskorjaushanketta on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan (KYMP) kanssa.

Herttoniemen metroaseman peruskorjaus olisi tarkoituksenmukaista yhdistää KYMP:n kanssa yhdessä suunniteltavaan ja toteutettavaan Herttoniemen metrokortteli –hankkeeseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi Herttoniemen metrokortteli –hankkeen tontinvarauksen asuntohanketta varten 5.11.2018, 178 §, siten, että tontti tultaisiin luovuttamaan laatu- ja hintakilpailulla pääosin sääntelemättömään omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantoon kaupunkiympäristölautakunnan myöhemmin päättämin ehdoin.

Kaupunkiympäristölautakunnan on tarkoitus päättää tontinluovutusmenettelyn järjestämisestä ja alustavasta tarjouspyynnöstä kevään/kesän 2019 aikana niin, että syksyllä 2019 julkaistaan hankintailmoitus.

Metroaseman peruskorjausta koskeva hankesuunnitelma tuodaan johtokunnan käsiteltäväksi kevään/kesän 2019 aikana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11

Kaupungin sisäisen lainan nostaminen

HEL 2018-009241 T 02 05 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hakea vuoden 2019 talousarvioon varatuista määrärahoista 90.000.000 euron suuruisen kaupungin sisäisen lainan, jonka nostojankohdasta sovitaan erikseen kaupunginkanslian ja liikenneliikelaitoksen (HKL) kesken.

Mikäli kaupunginhallitus päättää myöntää lainan, johtokunta päättää lisäksi valtuuttaa liikenneliikelaitoksen allekirjoittamaan lainan nostoon liittyvät asiakirjat.

Esittelijän perustelut

Yleistä

HKL:n investoinnit olivat 167,9 milj. euroa vuonna 2017 ja 107,2 milj. euroa vuonna 2018. HKL rahoittaa investointinsa tulos- ja lainarahoituksella.

HKL:llä on kaupungin sisäisiä lainoja 143,1 milj. euroa 31.12.2018. HKL nosti kaupungin sisäistä lainaa 130,0 milj. euroa vuonna 2018, loppuosa lainapääomasta on nostettu 2000-luvun alussa. Lisäksi HKL on nostonut lainoja Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta vuosina 2012-2016; lainojen pääoma on 233,1 milj. euroa 31.12.2018.

HKL:n ulkopuoliset lainanostot on pyritty ajoittamaan koko kaupungin kassatilanteen kannalta niin, että kaupungin kassavarat on optimoitu. HKL ei ole nostonut uusia kaupungin ulkopuolisia lainoja vuosina 2017 ja 2018, koska kaupungilla ei ole ollut lainatarvetta. Myöskään vuonna 2019 kaupungilla ei ole tarvetta ulkopuolisen lainojen nostoon.

Helsingin kaupungin vuoden 2019 talousarvioon sisältyy HKL:n johtokunnan lainanottovaltuus 266,6 milj. euron kaupungin sisäisen lainan nostoon. Kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §, talousasioiden 11. kohdan mukaan lainojen myöntämisestä päättää kaupunginhallitus.

Lainan määrä ja ehdot

Vuonna 2019 nostettava lainamäärä on korkeintaan 90,0 milj. euroa. Laina voidaan nostaa korkeintaan kolmessa erässä ja lainan nostojankohdista sovitaan erikseen kaupunginkanslian ja HKL:n kesken.

18.04.2019

Laina kohdistetaan uusien raitio- ja metrovaunujen sekä vaunujen peruskorjauksien rahoitukseen.

HKL on alustavasti sopinut lainan ehdoista kaupunginkanslian kanssa seuraavasti:

- Lainan takaisinmaksuaika on 20 vuotta.
- Lainan lyhennykset alkavat vuonna 2021
- Lainasta puolet nostetaan kiinteäkorkoisena ja puolet vaihtuvakorkoisena
  - Kiinteäkorkoisen lainan korkoprosentti on kiinteä koko lainasopimuksen ajan. Kiinteäkorkoisen lainan korko on noin 1,5 %.
  - Vaihtuvakorkoinen laina sidotaan 12 kuukauden euriboriin lisättynä 1 %-yksiköllä. Jos viitekorko on negatiivinen, se huomioidaan kokonaiskorossa. Tällä hetkellä (15.3.2019) 12 kuukauden euribor on -0,109 %, joten kokonaiskorko on 0,891 %.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Rahoituspäällikkö

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.10.2018 § 644

HEL 2018-009241 T 02 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää liikenneliikelaitokselle talousarvion kohdalta 9 01 02 21, liikelaitosten lainat, yhteensä 130 miljoonan euron lainat seuraavin ehdoin:

18.04.2019

Lainaerät: Liikenneliikelaitos nostaa 65 miljoonaa euroa 1,5 % vuotuisena kiinteäkorkoisena lainana ja 65 miljoonaa euroa 12 kuukauden euribor-korkoon sidottuna vaihtuvakorkoisena lainana, jossa korkomarginaali on 1 %. Vaihtuvakorkoisen lainan koronlaskennassa huomioidaan negatiivinen viitekorko. Lainoista tehdään erilliset velkakirjat.

Laina-aika: Lainat maksetaan takaisin tasalyhenteisesti 20 vuoden kuluessa lainan nostosta kuitenkin siten, että lainojen lyhennykset alkavat vuonna 2020.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjausyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 13.09.2018 § 135

HEL 2018-009241 T 02 05 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hakea vuoden 2018 talousarvioon varatuista määrärahoista 130 000 000 euron suuruisen kaupungin sisäisen lainan.

Mikäli kaupunginhallitus päättää myöntää lainan, johtokunta päättää lisäksi valtuuttaa liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan allekirjoittamaan lainan nostoon liittyvät asiakirjat.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

12

HKL:n työterveyspalveluiden hankkiminen

HEL 2019-003243 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) hankkimaan työterveyspalvelut Työterveys Helsingiltä kaudelle 1.1.2019 – 31.12.2019 yhteensä enintään 800.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijän perustelut

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Työterveys Helsingin (entinen Työterveyskeskus) kanssa on tehty tois-
taiseksi voimassa oleva sopimus 7.3.2014 työterveyspalveluiden järjes-
tämisestä työterveyshuoltolain mukaisesti. Laskutus toteutuu voimassa
olevan hinnaston mukaisesti.

Aikaisemmat tilaukset:

4600001217: Työterveyspalvelut vuosille 2016 – 2018 yhteensä
2.165.682,37 euroa (alv 0 %)

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yh-
teensä enintään 2.965.682,37
euroa (alv 0 %).

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Henkilöstöpäällikkö

13

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 13.3.2019 § 100, asia/10

Raide-Jokerin hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
Helsingin kaupungin osalta
HEL 2016-000511 T 08 00 02

Kvsto 13.3.2019 § 101, asia/11

Raide-Jokerin varikon hankesuunnitelman hyväksyminen
HEL 2019-000577 T 10 06 00

*****

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 11.3.2019 § 188, asia/19

Helsingin merellinen strategia ja toimintaohjelma
HEL 2018-006014 T 00 04 01

Khs 11.3.2019 § 191, asia/22

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 10

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 7.3.2019

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 18.3.2019 § 200, asia/9

Kaupunkistrategian kehitettävät mittarit
HEL 2018-001538 T 00 01 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 25.3.2019 § 215, asia 12

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 12

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 21.3.2019

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Konsernijaosto (Koja)

Koja 4.3.2019 § 17, asia/4

Edustajien nimeäminen yhteisöihin ja säätiöihin keväällä 2019
HEL 2019-002003 T 00 01 05

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 10 – 13/2019, ettei ota/esitele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

	§
Toimitusjohtaja	40 – 59
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	21 – 28
Kunnossapito, yksikön johtaja	14 – 21
Liikennöinti, yksikön johtaja	

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano